

YÖNETİM VE ORGANİZASYON

Öğr. Gör. Sultan TÜRKMEN KESKİN

YÖNETİM NEDİR?

- **Yönetim**, belirli bir takım amaçlara ulaşmak için
 - insanları
 - parasal kaynakları,
 - donanımı,
 - demirbaşları,
 - hammaddeleri,
 - yardımcı malzemeleri
 - ve zamanı birbiriyle uyumlu, **verimli** ve **etkin** kullanabilecek kararlar alma ve uygulatma süreçlerinin toplamıdır.

- Etkinlik: Amaçlara ulaşma derecesidir.

$$\text{Etkinlik} = \frac{\text{Gerçekleştirilen Durum(elde edilen)}}{\text{Amaçlanan Durum(hedef)}} \times 100$$

- Verimlilik: En az kaynaklarla en fazla çıktı olmasıdır.

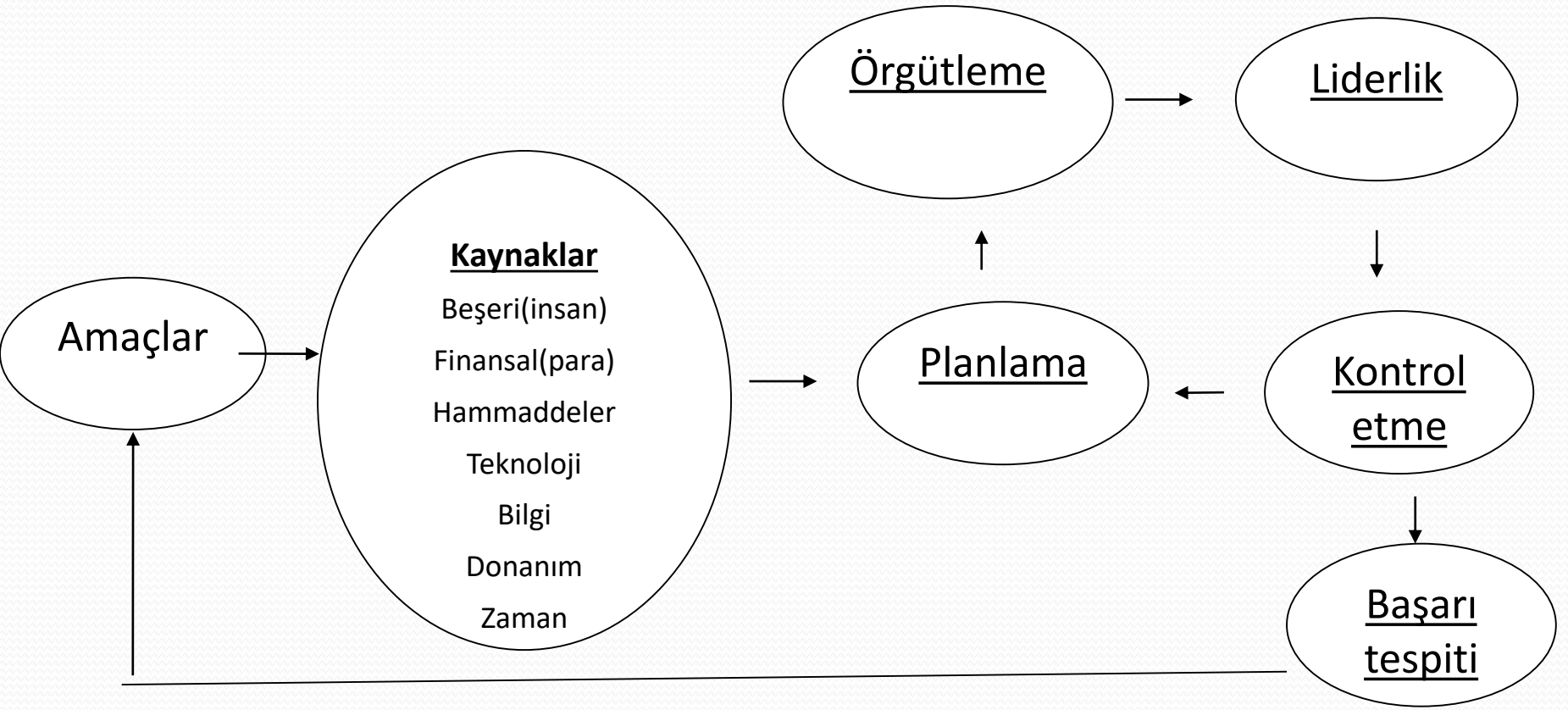
$$\text{Verimlilik} = \frac{\text{Çıktı(output)}}{\text{Girdi(input)}}$$

- **Liderlik (önderlik):** belirli şartlar altında, belirli kişisel veya grup amaçlarını gerçekleştirmek üzere, bir kimsenin başkalarının faaliyetlerini etkilemesi, harekete geçirmesi ve yönlendirmesi sürecidir.

Liderlik ve yöneticilik aynı mıdır?

Yönetim

- Yönetici, işleri bizzat yapan değil, başkaları tarafından yapılacak işleri **planlayan**, **koordine eden** ve yapılanları **denetleyerek** amaçlara ulaşmaya çalışan kişidir.

Şekil 1. Yönetim Fonksiyonları

Yönetim+ İletişim= Yönetişim

Yönetim uygulamalarının açık ve şeffaf olması ve iletişim yoluyla toplumun her kesimine bilgi verilmesidir.

Bir yöneticinin başarısızlığı, sadece yönettiği grubu değil kurumu da başarısızlığa sürükler.

Yönetici kimdir?

Sahip yönetici, kurumun ve sermayenin sahibi olan kişi aynı zamanda kurumu yönetme yetkisine de sahiptir.

Genellikle aile üyeleri ve akrabalar işletmeyi yönetme yetkisine sahiptir.

- **Siyasal yönetici**, belirli siyasal eğilim ve ilişkilere sahip kişilerin yer aldığı durumlarda söz konusudur.

Profesyonel yönetici, işletmenin sahibi olmadan, işletmenin sahibi gibi, kurumla ilgili her işi aylık olarak yapan ve bu işi bir meslek olarak gören kişidir.

Profesyonel yöneticilerin başarısı ,

- Çalışanlarına,
- Kurumun amaçlarına ulaşma derecesine
- Kuramsal amaçlara ulaşmada sahip olduğu yönetsel bilgi ve becerilere bağlıdır.

Yönetim Kademeleri

(Hiyerarşik yapıdaki konuma göre yöneticiler)

- Bir hastanenin **tepe yöneticisi** kimdir?
- **Hemşirelerin tepe yöneticisi** kimdir?

Üst düzey yöneticiler

(Hastane yöneticisi)

Orta düzey yöneticiler

(Başhekim, Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü, İdari ve Mali İşler Müdürü, Yardımcıları...)

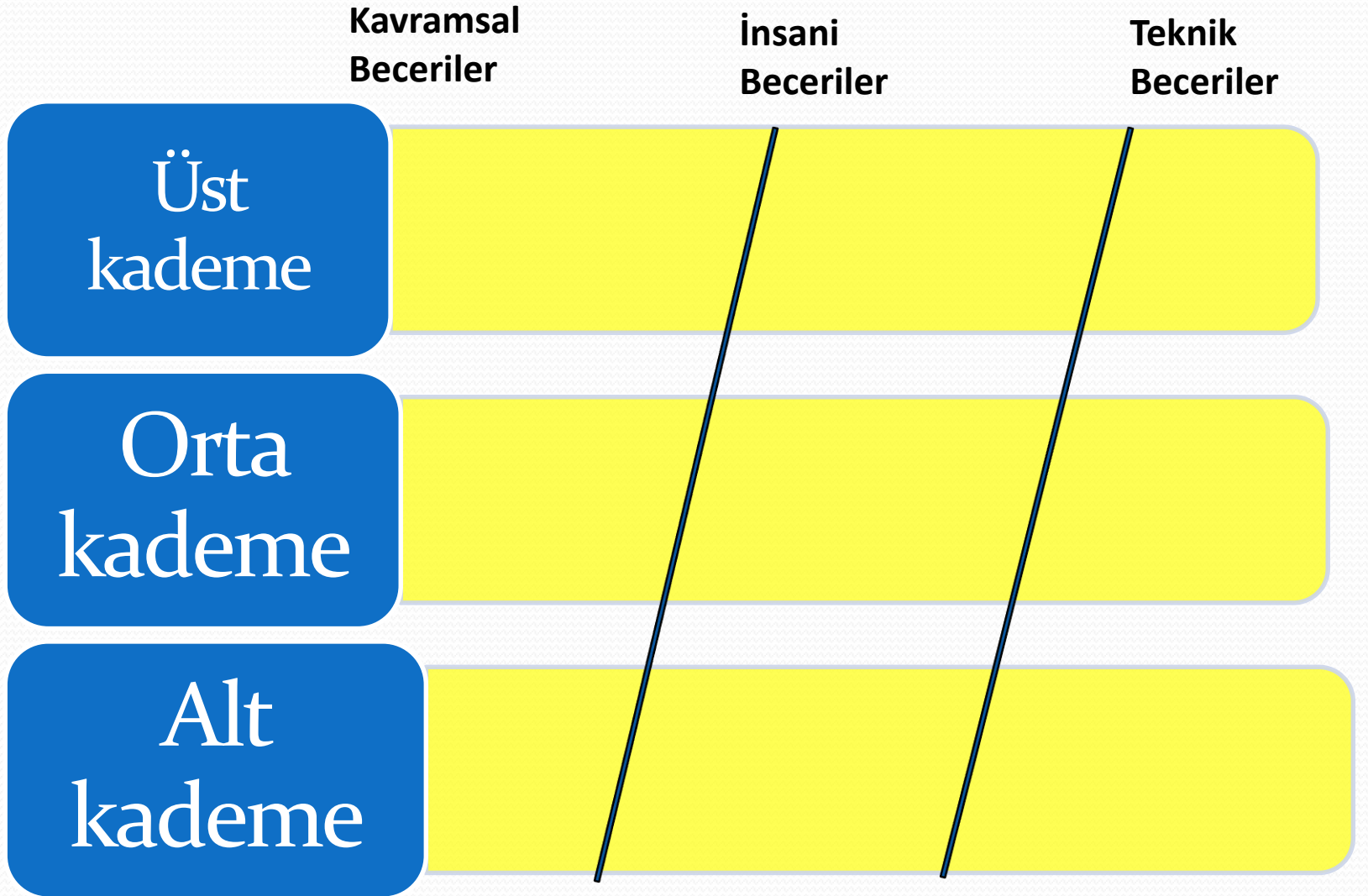
Alt düzey yöneticiler

(Klinik sorumlusu, SSH)

Çalışanlar

Yönetmel düzeyler ve beceriler

Yöneticilerin, yönetim piramidinde buldukları hiyerarşik düzeye göre becerilerinin düzeyi değişmektedir.

Yönetim Kademeleri

- **Rol:** Çalışanlardan beklenen davranış
- **Statü:** Çalışanların sergiledikleri rollerin hiyerarşik düzeyini gösterir.
- **Pozisyon:** Kurum içinde yapılan işlerin birbirine göre değerini ifade etmek için kullanılır.

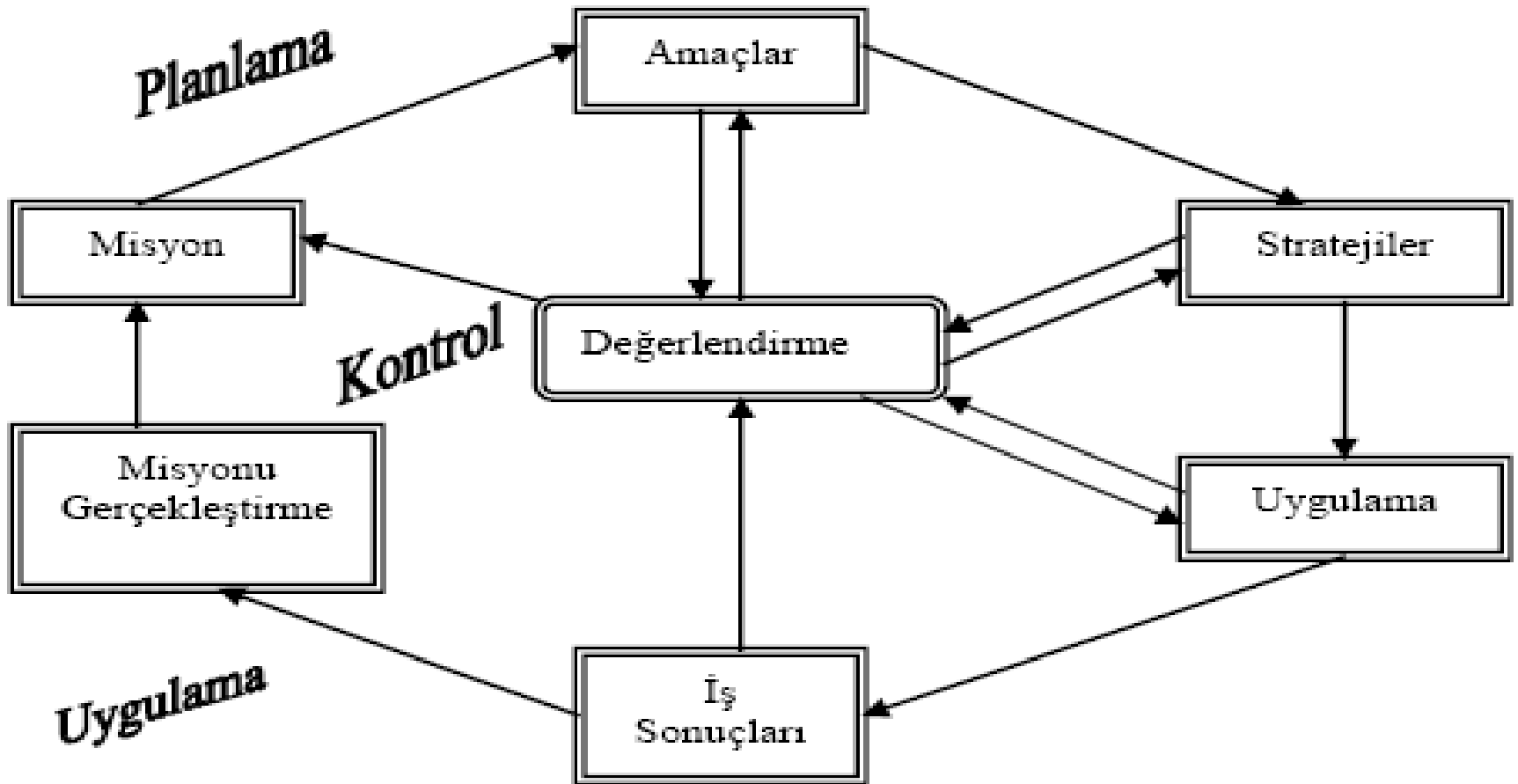
Bir kurumda alt kademelerden üst kademelere çıkıldıkça yetki ve sorumluluk artar.

Pozisyonlar çalışanların yetki ve statüsünü belirler.

Yönetim Fonksiyonları

- Yönetici hangi kademedede olursa olsun her kademedede yönetsel açıdan yaptığı işler benzerken, işin kapsamı ve niteliği farklılık gösterebilmektedir.
- Peki yönetici ne iş yapar?

- Planlama
- Örgütleme
- Kadrolama
- Yönlendirme
- Koordinasyon
- İletişim
- Bütçeleme
- Kontrol

Kaynak: Janez Prasnikar, Ziga Debeljak ve Ales Ahcan (2005), "Benchmarking as a Tool of Strategic Benchmarking", *Total Quality Management*, Vol. 16, No. 2, March, p. 260

